อยู่กับงูเห่า ...

นำเสนอเมื่อ : 23 พ.ค. 2552

อยู่กับงูเห่า

ขอให้คำขวัญแก่โยมทั้งหลาย
และลูกศิษย์ใหม่ที่เดินทางจากลอนดอนมาพักอยู่ที่วัดหนองป่าพง
ขอให้ทำความเข้าใจในธรรมะที่ได้ศึกษาแล้วที่วัดหนองป่าพงนี้ โดยย่อก็คือ
ให้ปฏิบัติให้พ้นทุกข์ในวัฏฏสงสาร

ขอให้โยมจำไว้ในใจว่า หรืออารมณ์ทั้งหลายนั้น จะเป็นอารมณ์ที่พอใจก็ตาม
หรืออารมณ์ที่ไม่พอใจก็ตามอารมณ์ทั้งสองอย่างนี้ มันเหมือนงูเห่า
งูเห่ามันมีพิษมากถ้ามันฉกคนแล้วก็ทำให้ถึงแก่ความตายได้
อารมณ์นี้ก็เหมือนกับงูเห่าที่มีพิษร้ายนั้น อารมณ์ที่พอใจก็มีพิษมากอารมณ์ที่ไม่พอใจก็มีพิษมาก
มันทำให้จิตใจของเราไม่เป็นเสรี ทำให้จิตใจไขว้เขว จากหลักธรรมของพระพุทธเจ้า

วันนี้จึงขอให้โอวาทย่อๆ แก่โยม ขอให้เป็นผู้มีสติอยู่ทั้งกลางวันกลางคืน จะยืน
จะเดิน จะนั่ง จะนอน ก็ให้นอนด้วยสติ นั่งด้วยสติ เดินด้วยสติ ยืนด้วยสติ จะพูดก็พูดด้วยสติ
จะทำอะไรๆ ก็ให้มีสติอยู่ด้วยทั้งนั้น

เมื่อมีสติแล้ว สัมปชัญญะความรู้ตัวมันก็จะเกิดขึ้นมา
สติกับสัมปชัญญะเป็นของคู่กัน เมื่อทั้งสองอย่างนี้เกิดขึ้นพร้อมกันแล้ว
ก็จะนำปัญญาให้เกิดตามที่นี้เมื่อมีทั้งสติ สัมปชัญญะปัญญาแล้ว ก็จะเป็นผู้ที่ตื่นอยู่
ทั้งกลางวันและกลางคืน

ธรรมะที่พระพุทธเจ้าท่านทรงสอนนั้น ไม่ใช่ธรรมะที่เพื่อฟังเฉยๆหรือรู้เฉยๆ
แต่เป็นธรรมะที่ต้องปฏิบัติ ต้องทำให้เกิดขึ้น ต้องทำให้มีขึ้นในใจของเราให้ได้
จะไปที่ไหนก็มีธรรมะ จะพูดก็ให้มีธรรมะ จะเดินก็ให้มีธรรมะ จะนอนก็ให้มีธรรมะ
จะทำอะไรๆก็ให้มีธรรมะทั้งนั้น

คำว่า "มีธรรมะ" นี้ก็คือ จะทำอะไรก็ตาม จะพูดอะไรก็ตาม ให้ทำด้วยปัญญา
ให้พูดด้วยปัญญา ให้นึกคิดด้วยปัญญา ผู้ใดมีสติ สัมปชัญญะ ควบกับปัญญา อยู่ตลอดเวลาแล้ว
ผู้นั้นย่อมอยู่ใกล้พระพุทธเจ้าทุกเมื่อ

ดังนั้น แม้เมื่อโยมจากวัดหนองป่าพงนี้ไปแล้ว ก็จงเป็นผู้ปฏิบัติ
ให้ธรรมะทั้งหลายมารวมอยู่ที่ใจ มองลงไปที่ใจ ให้เห็นสติ ให้เห็นสัมปชัญญะ ให้มีปัญญา

เมื่อมีทั้งสามอย่างนี้แล้ว มันจะมีการปล่อยวาง รู้จักเกิดแล้วมันก็ดับ ดับแล้วมันก็เกิด เกิดแล้วมันก็ดับ

ที่เรียกว่า "เกิดๆ ดับๆ" นี้คืออะไร คืออารมณ์ซึ่งมันเกิดขึ้นแล้วมันก็ดับไป ดับแล้วมันก็เกิดขึ้นมา ในทางธรรมะเรียกว่าการเกิดดับ มันก็มีเท่านี้ ทุกข์มันเกิดขึ้นแล้ว ทุกข์มันก็ดับไป ทุกข์ดับไปแล้ว ทุกข์ก็เกิดขึ้นมา นอกเหนือจากนี้ไป ก็ไม่มีอะไรมีแต่ทุกข์เกิดแล้ว ทุกข์ก็ดับไป มีเท่านี้

เมื่อเห็นเช่นนี้แล้ว จิตของเราก็จะเห็นแต่การเกิด-ดับอยู่เสมอ เมื่อเห็นการเกิด-ดับอยู่เสมอ ทุกวัน ทุกเวลา ตลอดทั้งกลางวัน ตลอดทั้งกลางคืน ตลอดทั้ง การยืน เดิน นั่ง นอน ก็จะเห็นได้ว่ามันไม่มีอะไรจริงๆ มีแต่เกิด-ดับ อยู่เท่านี้เอง แล้วทุกอย่างมันก็จบอยู่ตรงนี้

เมื่อเห็นอารมณ์เกิด-ดับอย่างนี้อยู่เสมอไปแล้วจิตใจก็จะเกิดความเบื่อหน่าย เพราะเมื่อคิดไปแล้ว ก็ไม่มีอะไรมากมาย มันมีแต่การเกิดแล้วก็ดับ ดับแล้วก็เกิด เกิดแล้วก็ดับ มันมีอยู่เท่านี้ ฉะนั้นเมื่อคิดแล้วก็ไม่รู้ จะไปเอาอะไรกับมัน พอคิดได้เช่นนี้ จิตก็จะปล่อยวางปล่อยวางอยู่กับธรรมชาติ มันเกิดเราก็รู้ มันดับเราก็รู้ มันสุขเราก็รู้ มันทุกข์เราก็รู้ รู้แล้วไม่ใช่ว่าเราจะไปเป็นเจ้าของสุขนะ หรือเมื่อทุกข์ขึ้นมา เราก็ไม่เป็นเจ้าของทุกข์เหมือนกัน เมื่อไม่เป็นเจ้าของสุข ไม่เป็นเจ้าของทุกข์ มันก็มีแต่การเกิด-ดับอยู่เท่านั้น ก็ปล่อยไปตามธรรมชาติของมันอย่างนั้นแหละ เพราะมันไม่มีอะไร

อารมณ์ทั้งหลายที่ว่ามานี้ เหมือนกันกับงูเห่าที่มีพิษร้าย ถ้าไม่มีอะไรมาขวาง มันเลื้อยไปตามธรรมชาติของมัน แม้พิษของมันจะมีอยู่ มันก็ไม่แสดงออก ไม่ได้ทำอันตรายเรา เพราะเราไม่ได้เข้าไปใกล้มัน งูเห่าก็เป็นไปตามเรื่องของงูเห่า มันก็อยู่อย่างนั้น

ดังนี้ ถ้าหากเป็นคนที่ฉลาดแล้ว ก็จะปล่อยหมดสิ่งที่ดีก็ปล่อยมันไป สิ่งที่ชั่วก็ปล่อยมันไป เหมือนอย่างเราปล่อยงูเห่าตัวที่มีพิษร้ายนั้น ปล่อยให้มันเลื้อยของมันไปมันก็เลื้อยไปทั้งพิษที่มีอยู่ในตัวมันนั่นเอง

ฉะนั้น คนที่ฉลาดแล้ว เมื่อปล่อยอารมณ์ก็ปล่อยอย่างนั้น ดีก็ปล่อยมันไป แต่ปล่อยอย่างรู้เท่าทันชั่วก็ปล่อยมันไป ปล่อยไปตามเรื่องของมันอย่างนั้นแหละอย่าไปจับ อย่าไปต้องมัน เพราะเราไม่ต้องการอะไรชั่วก็ไม่ต้องการ ดีก็ไม่ต้องการ ทุกข์ก็ไม่ต้องการ มันก็หมดเท่านั้นเอง ทีนี้ความสงบก็ตั้งอยู่เท่านั้นแหละ

เมื่อความสงบตั้งอยู่แล้ว เราก็ดูความสงบนั้นแหละ เพราะมันไม่มีอะไรแล้ว เมื่อความสงบเกิดขึ้นความวุ่นวายก็ดับ พระผู้มีพระภาคเจ้าท่านตรัสว่านิพพานคือความดับ ดับที่ตรงไหน? ก็เหมือนไฟเรานั่นแหละมันลุกตรงไหน มันร้องตรงไหน? มันก็ดับที่ตรงนั้น มันร้อนที่ไหนก็ให้มันเย็นตรงนั้น ก็เหมือนกับนิพพานก็อยู่กับวัฏฏสงสาร วัฏฏสงสารก็อยู่กับนิพพานา เหมือนกันกับความร้อนกับความเย็น มันก็อยู่ที่เดียวกันนั่นเอง ความร้อนก็อยู่ที่มันเย็น ความเย็นก็อยู่ที่มันร้อน เมื่อมันร้อนขึ้น มันก็หมดเย็น เมื่อมันหมดเย็น มันก็ร้อน

วัฏฏสงสารกับนิพพานนี้ก็เหมือนกัน ท่านให้ดับวัฏฏสงสารคือความวุ่น การดับความวุ่นวายก็คือการดับความร้อน ไฟทางนอกก็คือไฟธรรมดา มันร้อน เมื่อมัน ดับแล้วมันก็เย็น แต่ความร้อนภายในคือ ราคะ โทสะ โมหะ ก็เป็นไฟเหมือนกัน ลองคิดดูเมื่อราคะความกำหนัดเกิดขึ้น มันร้อนไหม? โทสะเกิดขึ้นมันก็ร้อนโมหะเกิดขึ้นมันก็ร้อน มันร้อน

ความร้อนนี่แหละที่ท่านเรียกว่าไฟ เมื่อไฟมันเกิดขึ้น มันก็ร้อน เมื่อมันดับ
มันก็เย็นความดับนี่แหละคือนิพพาน

นิพพานคือสภาวะที่เข้าไปดับซึ่งความร้อน ท่านเรียกว่าสงบ คือดับซึ่งวัฏฏสงสาร
วัฏสงสารคือความเวียนว่ายตายเกิดอยู่อย่างนั้น เมื่อถึงนิพพานแล้ว
ก็คือการเข้าไปดับซึ่งความหมุนเวียนเปลี่ยนแปลง อันนั้น เรียกว่าการดับราคะ ดับโทสะ
ดับโมหะ ก็ดับที่ใจของเรา นั่นแหละ คือใจถึงความสงบ

ในความสงบนั้น สุขก็ไม่มี ทุกข์ก็ไม่มี แต่มนุษย์เรานั่นแหละจะอดสุขไม่ได้
เพราะเห็นว่าความสุขเป็นยอดของชีวิตแล้ว
แม้พระนิพพานก็ยังมาว่าเป็นความสุขอยู่เพราะความคุ้นเคย ตามเป็นจริงแล้ว เลิกสิ่งทั้ง 2
อย่างนี้ก็เป็นความสงบ

เมื่อโยมกลับบ้าน แล้วขอให้เปิดเทปธรรมะนี้ฟังอีก จะได้มีสติ
เมื่อโยมมาอยู่วัดหนองป่าพงใหม่ๆ โยมร้องไห้
เมื่ออาตมาเห็นน้ำตาของโยมอาตมาก็ดีใจทำไมจึงดีใจ? ที่ดีใจก็เพราะว่า นี่แหละ
โยมจะได้ศึกษาธรรมะที่แท้จริงละ ถ้าน้ำตาไม่ออกก็ไม่ได้เห็นธรรมะเพราะน้ำนี้เป็นน้ำไม่ดี
ต้องให้มันออกให้หมด มันถึงจะสบาย ถ้าน้ำนี้ไม่หมด ก็จะไม่สบาย มันก็จะเป็นอยู่อย่างนี้
อยู่เมืองไทยก็จะร้องไห้อยู่อย่างนี้ กลับไปกรุงลอนดอนก็จะร้องไห้อีก มีชีวิตอยู่ก็จะร้องไห้
อยู่อย่างนี้แหละ เพราะน้ำนี้มันเป็นน้ำกิเลส เมื่อทุกข์ก็บีบน้ำนี้ให้ไหลออกมา
เมื่อสุขมากก็บีบน้ำนี้ออกมาอีกเหมือนกัน ถ้าหมดน้ำนี้เมื่อใด ก็จะสบาย ถ้าโยมทำได้
โยมก็จะมีแต่ความสงบ ความสบาย

ขอให้โยมรับธรรมะนี้ไปปฏบัติ ไปปฏิบัติให้พ้นทุกข์ ให้มันตายก่อนตาย
มันถึงสบาย มันถึงสงบ

ขอให้โยมมีความสุข ความเจริญ ให้เป็นผู้ประพฤติธรรมะให้พ้นจากวัฏฏสงสาร

ภาวนาพุทโธ น้ำตาไม่ไหล

อบรมโยม ณ วัดก่อนอก 6 กันยายน 2522

พวกเราชาวพุทธทั้งหลาย วัน 8 ค่ำหรือ 15 ค่ำ
เป็นวันกรณีพิเศษที่สำคัญสำหรับพุทธบริษัททั้งหลายถึงแม้ว่าพวกเราจะมาวัดก็ตาม
หรือไม่มาวัดก็ตาม วันนี้ให้ถือเป็น “วันพิเศษ” ให้รักษากาย วาจา ใจ ของเราให้เป็นปกติ
ต่างจากวันธรรมดา เพราะว่าเป็นวันที่เราได้อบรมธรรมะ อบรมภายในวัดก็ดีนอกวัดก็ดี
วันนี้ให้เป็นวันพิเศษ สถานที่วัดนี้ยังไม่สะดวกเท่าไรหรอก เพราะมาอยู่ใหม่ยังไม่เรียบร้อย
จะมาทำเป็นกิจจะลักษณะฟังเทศน์ฟังธรรมก็ยังไม่สะดวกเท่าไร
มาพักกันชั่วคราววัดหนองป่าพงเป็นวัดที่ไกลจากบ้าน ให้พวกเราพากันไปวัดหนองป่าพงให้มากๆ
เมื่อถึงวันพระที่นี่เป็นสถานที่คับแคบ(วัดก่อนอก)
เป็นแต่เพียงสถานที่รับแขกที่มาจากทางไกลเท่านั้น แขกทางไกลก็มาพักชั่วคราว
มากราบเยี่ยมแล้วเขาก็ไป สถานที่ฟังเทศน์ สถานที่แสดงธรรมคือ “วัดหนองป่าพง”
เป็นสถานที่เงียบ ไกลจากชุมชน ไกลจากสิ่งรบกวน เป็นสถานที่สมควรฟังธรรม
และทำสมาธิภาวนา วัดนี้เป็นวัดเก่าแก่ (วัดก่อนอก) กุฏิตั้งทั้งหลายถ้าขาดการรักษา
ก็เป็นเหมือนวัดนี้แหละ ศาลาก็ไม่มี กุฏิก็ไม่มี รั้วก็ไม่มี

อะไรทุกอย่างทรุดโทรมไปหมดเพราะว่าไม่มีคนรักษาฉันใด ตัวพวกเราทั้งหลายที่เป็นพุทธบริษัท
มีอุบาสกอุบาสิกา ภิกษุสามเณร ที่นับเนื่องอยู่ในพุทธบริษัทนี้
ถ้าหากว่าขาดการอุปถัมภ์รักษาตัวเองมันก็เหมือนกับวัดนี้
นับวันแต่จะน้อยเข้าไปพังเข้าไปกุฏิวิหารทรุดโทรมไป ผลที่สุดก็เหลือแต่แผ่นดิน
พวกเราชาวพุทธทั้งหลายก็เหมือนกัน จะเป็นพระภิกษุสามเณรหรือญาติโยมก็ตาม
ชาวพุทธไม่ปฏิบัติตามชาวพุทธ มันก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร เหมือนกันกับมีวัดไม่มีพระอยู่อาศัย
ไม่มีญาติโยมอุปถัมภ์ค้ำชู มันก็เหลือแต่วัตถุ เหลือแต่แผ่นดิน
เป็นวัดที่ไม่สมบูรณ์เป็นวัดที่ทรุดโทรม
บุคคลหญิงชายทั้งหลายก็เหมือนกันถ้าหากว่าพวกเราไม่มี “ศีลธรรม” คนนั้นก็หมดความเป็นคน
มันเหลือแต่หนังเหลือแต่กระดูก เหลือแต่เนื้อตัวคนไม่มีคุณงามความดีในใจของเราไม่มี ฉะนั้น
คนปราศจากคุณงามความดี คือไม่รู้จักความดีนั่นแหละ มาหาพระก็มาหาแต่ของดี ไม่รู้ว่า
“ของดี” อยู่ไหน? ไม่มีของดีหรอก ต้องรักษาเอามันถึงจะดี

เราไม่ได้ทำความดีถึงจะขอของดีมันก็ไม่ได้ดี พระพุทธองค์ท่านสอนว่า
“ความดีของเราก็คือ กาย วาจา ใจ รักษามัน แต่งปรับปรุงมัน ปฏิบัติให้มันดีงามขึ้น
มันก็ดีอยู่ในที่นั้น ไม่ใช่ของดีจะไปขอเอากับพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าก็ให้ของดีเราไม่ได้
นอกจากท่านสอนให้ทำ ให้ทำเอา ให้ละอย่างนั้น ปฏิบัติอย่างนี้ แล้วก็ไปปฏิบัติเอา มันก็ได้
มันก็ดีขึ้นมา ไม่ใช่ว่าของดีอยู่กับพระพุทธเจ้า
ของดีที่อยู่กับพระพุทธเจ้าก็เป็นของดีที่อยู่กับพระองค์ จะไปขอเอากับท่านไม่ได้
เราจะต้องปฏิบัติเอา ผลที่สุดแล้วความดีก็จะอยู่กับเรา แต่ถ้าเราไม่สร้างความดีที่ถูกต้องขึ้น
มันก็ดีขึ้นไม่ได้ ไม่ปรากฏขึ้นได้ ความดีมีอยู่ทั่วไปในสกลกายของเรา สร้างขึ้นปฏิบัติขึ้น
พวกเราจึงได้มาปฏิบัติเป็นกลุ่มขึ้นเพื่อฟังธรรม เพื่อจะได้รู้จักว่าของดีเป็นอย่างไร
ของดีอยู่ที่ไหน? ทำอย่างไรถึงจะได้? เพื่อเราจะได้รู้จักอย่างแน่นอน
ถ้ารู้จักแน่นอนแล้วของดีก็อยู่กับตัวเรา

พระพุทธองค์ท่านสอนว่า “อัคขาตาโร ตถาคตาพระตถาคตเป็นผู้บอก”
ท่านเอาของดีให้เราไม่ได้ ท่านบอกว่าอันนั้นควรละ อันนั้นควรประพฤติปฏิบัติ
อันนั้นผิดอันนั้นถูก ท่านบอกให้เท่านี้ ไม่ใช่ว่าท่านจะเอาของดีให้เรา
เอาความชั่วหนีออกจากเราได้ เราต้องทำเอาเองความดีสร้างเอาเอง ความชั่วถ้ามีขึ้นก็ละเอาเอง
ฉะนั้น ท่านให้เรามาฟังธรรมแล้วให้ภาวนา “ภาวนา” ก็คือพิจารณาดูนั่นแหละ
ทำไรทำนาก็เหมือนกันถ้าขาดการภาวนาก็ไม่เป็น คือมันไม่ดี ภาวนาคือการคิดให้มันถูกต้อง
คิดให้มันดีงาม เรียกในทางธรรมะว่าการ “ภาวนา” เอาพุทโธให้ภาวนา “พุทโธ” แปลว่า ผู้รู้
ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ถ้าใครภาวนาพุทโธแล้ว ไม่มีน้ำตาไหลใจไม่ขุ่นมัว ใจปราศจากความโลภ
ความโกรธ ความหลง เป็นใจที่สงบระงับ
ถ้าเรารู้เรื่องของมันก็เป็นอย่างนี้ความทุกข์เกิดขึ้นไม่ได้ แต่เราไม่ค่อยได้พิจารณาอย่างนี้
วันหนึ่งมีโยมมาจากอำเภออำนาจเจริญ มาหาอาตมา แกทุกข์มาก วนวายมาก
แกบอกว่าแกทุกข์มากเป็นเรื่องใหญ่มาก อาตมาถามว่าเรื่องอะไรที่โยมว่าเป็นเรื่องใหญ่มาก
แกบอกว่าเมียแกตาย หือ? นึกว่าเรื่องใหญ่โตอะไร เรื่อง “ตาย” มันเป็นเรื่องธรรมดา
ไม่ใช่เรื่องใหญ่โตอะไรหรอก ถ้าเรื่องใหญ่ก็คือเรื่อง “เกิด” ขึ้นมานั้นแหละมันเป็นเรื่องใหญ่กว่า
ตายมันเรื่องเล็กหรอก ตายมันมาจากไหน ตายมันมาจากเกิด จะมาเสียใจกับมันทำไม
เวลามันเกิดมาทำไมไม่เสียใจ ทำไมจะมาเสียใจเวลาที่มันตาย
อาตมาตกใจหมดนึกว่าเป็นเรื่องใหญ่โตอะไร นี้แหละเลยเห็นว่าเป็นเรื่องใหญ่โตไป
ความจริงท่านให้

พิจารณาความเกิด พิจารณาความแก่ พิจารณาความเจ็บ พิจารณาความตาย พุทธองค์ท่านให้พวกเราพิจารณาสิ่งเหล่านี้ แต่เราเกิดขึ้นมาไม่ได้พิจารณา มั่วแต่เพลิดเพลินกันอยู่ คนเราถ้ามันเพลิดเพลินแล้ว มันเป็นบ้ามันจึงเพลิดเพลิน ถ้าไม่เป็นบ้ามันไม่เพลิดเพลินหรอก

ถ้าว่าไม่จริงลองเอาสุรามาดื่มดูสิ เป็นบ้าเลยเพลิดเพลินกันไปเลยแหละ ร้องรำทำเพลงกันขึ้นเดี๋ยวนี้เลย ถ้าให้อยู่สบาย สงบ เป็นคนไม่บ้า มันไม่เพลิดเพลินหรอก อยู่อย่างสงบสบาย ถ้าคนสนุกสนานเพลิดเพลินแล้วคือคนเป็นบ้า เอาสุราดื่มลองดูซิ ไม่รู้ว่าใครเป็นพ่อตา ไม่รู้ว่าใครเป็นลูกเขย เลนหัวกันไปเลย ถ้าคนเพลิดเพลินร้องรำทำเพลงคือคนบ้า คนเรามันชอบเพลิดเพลินไปเอากัญชามาสูบให้ตัวเองเป็นบ้า เอาสุรามาดื่มให้ตัวเองเป็นบ้า เอาภาพยนตร์มาฉายให้สนุกสนาน ถ้าคนเป็นบ้ามันเพลิดเพลิน ถ้าคนไม่บ้าแล้วเป็นคนสงบ ดูภาพยนตร์ก็คือดูรูปภาพนั่นแหละ เมื่อคืนนี้ถึงขนาดพระไม่ได้ตีระฆัง พระมาบอกอาตมาว่า หลวงพ่อวันนี้ไม่ต้องตีระฆัง เพราะในบ้านเขามีภาพยนตร์ คิดว่าเขาคงไม่มาวัดกัน อาตมาเลยบอกว่า เออ !...หยุดซะก็ดี ให้เขาไปดูหนังกัน คนเรามันชอบเป็นบ้ามากกว่าเป็นคนดี ชอบความหลงงมงายมากกว่าความจริง ทำไมมันถึงจะไม่ทุกข์ อาตมาเลยบอกพระว่า เออ ! วันหลังค่อยตีเถอะวันที่หนังเขาไม่ฉายค่อยตี วันนี้เขาเป็นบ้ากันให้เขาเป็นไปตามบ้าเขาซะก่อน วันไหนเขาไม่เอาหนังมาฉายคนดีๆ เขาจะมาวัด เมื่อคืนนี้พระเลยไม่ได้ตีระฆัง พระท่านก็ยอมหนังเขาเหมือนกัน ถ้าจะมาเทศน์อยู่นี่ หนังก็ฉายอยู่โน่น ต้องแพ้ภาพยนตร์เขาเลยเลิกซะดีกว่า นี่ก็เลยไปไม่ไหวเพราะความเห็นเป็นอย่างนั้น ภาพยนตร์มันเป็นเรื่องทำให้จิตใจหลงงมงาย ลูกหลานเราชอบมากถ้าไปอย่างนั้น ไม่ว่าแต่ลูกหรอกแม่มันก็เหมือนกันนั่นแหละพ่อมันก็เหมือนกันนั้นแหละ ชอบมากของอย่างนั้น ชอบของต่ำช้า มันมีแต่เรื่องยั่วยวนหัวใจหมดทุกอย่าง เป็นอย่างนี้ชอบอย่างนี้ ลองเอาพระมาเทศน์ลองดู กับเอาไก่มาชนกันลองดู ต้องไปดูไก่ชนกันหมดทุกคน คนเรามันชอบอย่างนั้นทุกวันนี้ เอามวยมาชกกันดู ต้องไปดูเขาชกมวยกันหมด มันเลวร้ายขนาดนี้แหละคนเรา

อันนี้ท่านสอนแต่สิ่งดีๆ มันไม่ฟังหรอก มันไม่รู้จักดี ภัยมาถึงจึงค่อยคิดถึงความดี เช่น ความเจ็บไข้มาถึงจึงคิดถึงความดี ความตายมาถึงจึงคิดหาความดีฉะนั้น พระพุทธองค์ท่านจึงให้พิจารณา “มรณานุสติ” คือ ความตายทุกวันๆ ให้จิตใจมันอ่อนโยน พิจารณาความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย มันดีไปทางธรรมะ มันไม่ได้ดีไปทางโลก ดีทางที่ไม่เบียดเบียนเยือกเย็นหัวใจ ศีลธรรมจะเกิดขึ้นได้ก็เพราะมีความรู้สึกอย่างนั้นเสียก่อน ท่านให้ภาวนา

การภาวนานี้ก็ไม่ค่อยรู้จักกัน เอาสั้นๆ ให้ ให้ภาวนา พุทโธ ยิ่งหลงไปใหญ่ยิ่งไม่รู้จัก เอาพุทโธให้ยิ่งไม่รู้จักความหมาย ปลาเต่นอกของจึงร้อง พุทโธอย่างนี้รู้จัก ความตายก็คิดเห็นแต่เวลาหกลม เวลาชนสะดุดร้อง “โอ้ยตาย” ก็แล้วไป ลุกขึ้นมาได้ก็ไม่ตาย ไปเหยียบงูตกใจร้อง “โอ้ยตาย” แต่ถ้าไม่ได้เหยียบงูก็ไม่ตาย เท่านี้เห็นความตายแวบเดียว เหมือนฟ้าแลบเท่านั้น

พระพุทธเจ้าท่านให้พิจารณาความไม่เที่ยงเรื่อยๆมา ฉะนั้นคนจึงเห็นความพลัดพรากจากกัน ความแก่ ความตายเป็นเรื่องใหญ่ที่สุด เห็นเป็นเรื่องใหญ่ที่สุดความเป็นจริงมันเป็นเรื่องไม่ใหญ่ มันเป็นเรื่องธรรมดา พ่อแม่ ปู่ย่า

ตายาย เราเกิดมาตายไปหมด ไม่มีใครเหลืออยู่ นี้เป็นเรื่องธรรมดา
ถ้าเราพิจารณาเห็นชัดแล้วใจของเราจะมั่นคง ใจเราจะไม่สร้างบาป
ไม่อยากสร้างกรรมชั่วทั้งหลาย ใจมั่นคงมีศีลธรรม การภาวนาท่านจึงให้ภาวนาพุทโธ พุทโธ
ให้ใจน้อมนึกถึงคุณพระพุทธเจ้าให้ใจเราตื่น ให้ใจเราเบิกบาน ให้ใจเราสงบ

เรามาอยู่ในโลกนี้ต่างคนก็ต่างมา มาอยู่ที่นี่ไม่รู้ว่ามาอยู่ทำไม ไม่รู้จักเวลา
จะไปกับอะไรก็ไม่รู้จัก อยู่ไม่รู้ว่าอยู่กับอะไรไม่รู้จัก ไม่รู้เรื่องของตัวเอง เมื่อเกิดขึ้นมา
อยู่ไปตามเรื่องมันเหมือนกับไก่ พอถึงตอนเช้าก็ลุกไปหากิน พอเย็นมาก็พาลูกเข้านอน
เท่านี้แหละไม่มีความหมายอะไร มนุษย์เราทั้งหลายก็เหมือนกัน
ถ้าไม่ได้พิจารณาถึงเรื่องอย่างนี้ก็เหมือนกันกับไก่ ไม่ได้มีความหมายอะไรมากมาย
ศีลธรรมนี้คนจึงรู้ยากเห็นยากมันไม่เห็นง่ายๆ อยู่วัดก่อนอกเรานั้นเหละ ตั้งวัดมานานถึง 96
ปีแล้ว ไม่เห็นใครภาวนาเป็นสักที พระเข้ามาก็มาเทศน์แต่ “มัทรี” ให้โยมฟัง
หาหนังสือมัทรีมาเทศน์ให้โยมฟัง เสียงสูงๆ ต่ำๆ เป็นบ้ากันไม่หยุดสักที เลยไม่ได้เรื่อง
ไม่เกิดประโยชน์อะไร เลยไม่รู้จัก “บาป” ไม่รู้จัก “บุญ” ไม่รู้จักคุณไม่รู้จักโทษ
พุทธศาสนาไม่มีในที่นี้ไม่มีอะไร สร้างแต่สิ่งลอลวง สร้างแต่สิ่งหลงงมงายอยู่ในโลกนี้
จิตใจไม่สว่างสักที ทำก็ทำไปอย่างนั้นเหละไม่ทำไปตามความจริง

เมื่อวานนี้โยมมาจากอำเภอเขื่องใน มาหนึ่งคันรถมาขอของดี มาขอน้ำมนต์
ขอชานหมากแห้ง พอกราบเสร็จก็ขอเลย พวกเขาไม่รู้จักของดี อาตมาถามว่า
ได้ภาวนาไหม?พวกเขาตอบว่า ไม่ได้ภาวนา ได้แต่เมตตาเท่านั้นแหละ ท่องเมตตา
อาตมาเลยถามต่อไปว่า เลิกหักขากบหรือยัง? พวกเขาตอบว่ายัง ถ้าไม่หักก็จะไม่ได้กินนี่ดูซิ
ได้แต่เมตตาสัตว์ เมตตาหมายความว่ายังไงยังไม่รู้จัก อาตมาเลยถามต่อไปว่า
จะไม่เลิกเลยหรือโยม จะทำไปจนกว่าจะตายโน้นหรือ? พวกเขาตอบว่าเอาจนตายโน้นแหละ
เลิกก็ไม่ได้กินเท่านั้นแหละ นี่พวกเขาตอบเลิก.. ไม่ต้องพูดกันแล้วทีนี้
ไม่มีอะไรจะพูดให้กันฟังอีกแล้ว ถ้าเป็นอย่างนี้

นี้คือมันไม่สลดใจสักหน่อย ไม่มีใครลืมตาขึ้นพิจารณา แล้วก็เป็นเรื่องจำเป็นมาก
วัดอาจารย์สุเมโธวัดกรุงลอนดอน เดินไปไม่เท่าไรมีแต่กระต่ายเป็นกระต่ายป่า
ไม่มีใครจะไปทำลายเบียดเบียนมัน มีแต่เขาสงวนเอาไว้ เอาตาข่ายมาล้อมกระต่ายไว้
ถ้าเป็นบ้านเราคิดว่าคงไม่เหลือ มันไกลกันมากเรากับเขาจึงไม่มีอะไรจะพูดด้วย เขาสงสารจริงๆ
แต่เขาไม่ได้ท่องเมตตาเหมือนเรา “อะหังสุขิโตโหมิ นิทุกโคโหมิ สัพเพสัตตา” เขาไม่ได้ท่อง
แต่ว่าเขาเห็นสัตว์เขาสงสารมากแล้วใครจะดีกว่ากันทีนี้ ระหว่างเรากับเขา คนหนึ่งท่องเมตตาได้
แต่ไม่เลิกฆ่าสัตว์สักที แต่คนหนึ่งไม่ได้ท่องเมตตา แต่เขาไม่ได้ฆ่าสัตว์ เขาสงสารมัน นี่ลองๆ
ดูอะไรมีความหมายกว่ากัน อย่างนี้น่าจะพิจารณา เรามาฝึกตั้งแต่เล็กๆ
เอาหนังสะติ๊กยิงให้ตายไม่ให้เหลือ แต่ทางเขาบุ้ง ไส้เดือนขนาดเล็กๆ ของเขาก็ไม่ทำมัน
สงสารมันมันไกลกันมากจริงๆ เขาไม่มีหลักพุทธศาสนา แต่จิตใจเขาเป็น ทางเราเรียนได้ 9
ประโยค แปลได้ตรงเป๊ะสวดก็ได้ สวดเมตตาสัตว์ก็ได้
แต่สัตว์เข้ามาใกล้ฆ่าทั้งพ่อทั้งแม่มันไม่ให้เหลือ อันนี้ความหมายมันต่างกันมาก

ศีลธรรมคือความจริง พูดเฉยๆ ไม่เกิดประโยชน์นะ กาย วาจา ใจ มันไม่เป็น
ถ้าจิตมันเป็น มันเป็นของมัน ศีลธรรมเกิดขึ้นมาได้ ยังไกล
ดูไปยิ่งไกลมากพวกเราไกลจากพุทธศาสนา นอกจากจะพูดกันจ้ำจี้จ้ำไช อย่างวัดหนองป่าพง
พอเป็นไปสักหน่อย พูดก็น่าฟังสักหน่อยถ้าออกจากกลุ่มนี้ไปแล้ว ลองๆ

ดูก็ได้แสดงว่าพวกเราไกลมาก มีประชาชนมาถามอาตมาว่า “หลวงพ่อ
ประชาชนมันจะเป็นคอมมิวนิสต์ไหม?” อาตมาตอบว่า “ถ้าเราไม่เป็นมันก็ไม่เป็น
ถ้าเราเป็นมันก็เป็นเท่านั้นแหละ จะไปถามใคร” เราไม่เบียดเบียนกันดูซิ รู้จักรักษากัน
ใครจะมาเป็นอยู่ที่นี่ แต่นี่ผู้น้อยกินผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่กินผู้น้อย มันก็ไม่อยู่แหละ
เพราะมันเป็นอยู่แล้ว โยมเขาพูดว่าสาธุอย่าให้เป็นเลย กระผมคิดว่าคงไม่เป็นหรอก
หลักพุทธศาสนาตั้งมั่นอยู่ ตั้งเหมือนกระติบข้าว ไม่ได้กินมันจะอิ่มได้หรือ?
มันเป็นของมันอยู่อย่างนั้น

ศาสนา ก็คือ ปฏิบัติความจริงมันถึงจะถูก
ถ้ายังนั้นหนังสือที่เขาเขียนใส่ตู้ไว้มันเป็น “ศาสนา” เท่านั้นแหละเพราะของดีอยู่ที่นั่น
มีแต่หนูไปกัดทำลายหมดเท่านั้นแหละ ศาสนาอย่างนั้นมันไม่เป็นศาสนาหรอก
จะให้เป็นศาสนาต้องปฏิบัติ ศาสนามันจึงเป็นมีแต่ไหว้ไม่ให้มันบาป แต่ไม่เลิกทำบาป
ไหว้แต่ไม่ให้ผิด อันนี้มันเป็นคนไม่มีปัญญา อาตมาไปเมืองนอกถูกเขาถามว่า
เมืองไทยมีพุทธศาสนาแต่ทำไมขโมยเยอะ คือเขาเคยมาเที่ยวถูกพวกมิจฉาชีพฉกชิงวิ่งราวเขา
พออาตมาไปเขาถามอาตมา อาตมาตอบเขาว่าจริง “แต่ว่าพุทธศาสนาไม่ได้ขโมย คนมันขโมย
คุณจะมาโทษพุทธศาสนาไม่ได้หรอกต้องโทษคน” อาตมาเลยถามเขาไปว่า
กฎหมายเมืองนี้มีไหม? เขาตอบว่ามี อาตมาถามเขาต่อไปว่า คนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมีไหม?
เขาตอบว่ามี อ่าว !... ก็มีกฎหมายทำไมเป็นอย่างนั้น มันเป็นเรื่องอย่างนี้
ถ้าวัดกันสวนต่อสวนแล้วพวกเรายังไกลมาก ถ้าพูดถึงเข้าวัดก็เข้ามาอยู่
แต่ถ้าพูดธรรมะให้ฟังบางทีโกรธให้เราก็มี ผู้เฒ่า บางทีอาตมา ถาม ผู้เฒ่าเข้าวัดเลิกกินเหล้า
เลิกฆ่าสัตว์หรือยัง? เขาบอกว่ายังไม่เลิก ถึงเวลากินก็กินอยู่
ถ้าเราพูดมากบางทีก็อาจจะด่าพระก็ได้ นี่เป็นเรื่องอย่างนี้
ฉะนั้นกุลบุตรลูกหลานเราจะรู้เรื่องอะไร ไม่รู้อะไรมันอยู่กับพ่อแม่ มันก็ทำตามพ่อแม่มา
เลยกลายเป็นประเพณีทุกวันนี้ บวชสมัยก่อน ต้องตั้งใจมาครึ่งหนึ่ง ขาเตียงเขามี 4 ขา
บวชเข้ามาอย่างน้อยต้องได้ 4 พรรษา ครบขาเตียง อันนี้สมัยก่อนเราบวชอย่างนี้ ถ้าได้ถึง 5
พรรษาเป็นภิกษุเก่าเลย สมัยก่อนบวชก็ไม่ยากอะไร
แต่เดี๋ยวนี้การบวชบางทีต้องเอาที่นาไปจำนองเขา เพื่อเอาเงินมาบวชลูกชาย กินสุรากัน 7 ว 7
คืน บวช 15 วัน 7 วัน บวชเข้ามาแล้วเข้ามาอยู่ในวัดก็สั่งสอนยากกว่า ยากยิ่งกว่าเสือ
ให้กินข้าวครั้งเดียวก็ยากให้กราบให้ไหว้ก็ยาก
ขนาดเอาเสือเข้ามาในวัดเลยทีเดียวไม่ยอมประพฤติตาม เอาแต่ทิฏฐิมานะของตัวเอง
มันจะเห็นศาสนาได้อย่างไร มันห่างไกล มันไม่ถึง คนทุกวันนี้ความรู้มันมีมาก
แต่ความดีมันไม่มีมันมีแต่ความรู้เฉยๆ ถ้ามีแต่ความรู้ความดีไม่มี มันไปยาก อย่างตาสีตาสา
ตามาตามีไม่เคยทำลายบ้านเมืองหรอก เขาก็มีแต่ทำไร่ทำนากินไปตามประสาของเขา
ถ้าคนมีความรู้ไม่มีความดีฉิบหายหมด ไม่เหลือ พี่ ป้า น้า อา เดือดร้อน
มาปกครองบ้านเมืองกินหมด นั้นคือคนมีความรู้ แต่ความดีไม่มี ก็เกิดความเดือดร้อน

พระพุทธเจ้าของเราท่านว่า “ความรู้ก็ให้มี ความดีก็ให้มี
ปฏิบัติศาสนาในบ้านเมืองก็อยู่เย็นเป็นสุข” มันเป็นลักษณะนี้ ทุกวันนี้ศีลธรรมมันขาด
ห่างไกลมากจากศีลธรรม ไม่ว่าแต่โยม พระเราอย่างอาตมาจำเป็นต้องออกปฏิบัติทำไม
เพราะมันอยู่ยาก ขนาดปฏิบัติไม่ได้เอาเงินเก็บในย่ามยังผิดหมู่พวกแล้ว
อยู่ทางเหนือลูกศิษย์อาตมาไปอยู่นั่น เขาเดินขบวนไม่ให้อยู่ เพราะพระฉันข้าวมื้อเดียว
และไม่รับเงินทองด้วย พวกเขาพระกินข้าวเย็นเขากลัวศาสนาเขาจะเสื่อม ไล่พระปฏิบัติหนี
นี่มันเป็นไปทำนองนี้กันมาก เสียหายมากทุกวันนี้ไม่ต้องอะไรหรอก

ในทางพุทธศาสนาถ้าปฏิบัติตรงไปตรงมาตามพระวินัยแล้วต้องกั้นทางเลย
นี่เราพากันหลงมากเสียหายมาก

ทุกวันนี้ยากลำบาก คนดีๆ ต้องหาที่อยู่ให้ถูกจึงทำได้ ว่าจะทำดีๆ ต้องเลือกที่อีก
เพราะมันขวางหลักทางโลกเขา ฉะนั้นจึงให้คอยพิจารณาพวกเรา
ถ้าทำไม่ดีจะว่าดีขนาดไหนมันก็ไม่ไปได้ จึงให้เราเข้าใจว่าศีลธรรมมันขาดจากบ้านเมืองทั้งหลาย
ลูกสาวลูกชายเป็นอย่างไร สอนง่ายไหมทุกวันนี้? คงจะมีแต่พอกับแม่เลี้ยงควายอีตู้ทุกวันนี้
แต่ก่อนบ้านก่อนเราคนโง่หรอกจะไปนุ่งเสื้อผ้าลายๆ อย่างนั้นไม่ได้ อายกัน
คนเฒ่าคนแก่ไม่เคยนุ่งหรอก อาย จะไปนุ่งผ้าของเจ๊กของจีนไม่อยากนุ่ง
ต้องนุ่งผ้าแม่บ้านทอเอง ผ้าขาวเอามาย้อมสีคราม ตามที่เคยทำมา
ตัดเสื้อผ้าให้ลูกสาวลูกชายให้พ่อบ้านนุ่งหม่ ถ้าไปเห็นนุ่งเสื้อขาวๆ ลายๆ ของเจ๊กแล้วแม่บ้านอาย
ทำไมถึงอาย เพราะไม่คุมลูกคุมผัว(เป็นแม่บ้านที่ใช้การไม่ได้) อายมากแต่ก่อน

ฉะนั้นการบ้านการเมืองต้องช่วยกัน เพื่อให้จิตของเราสูงขึ้นๆ มันเป็นอย่างนี้
มันทิ้งจากของเดิมไป การประพฤติปฏิบัติก็จะหมดไปเรื่อย(การปฏิบัติธรรมกรรมฐาน)
เห็นไหมทุกวันนี้ หมูไทย หมูหน้าเล็กๆ ตัวนอย มันไปไหนหมด นี่เห็นไหม
เห็นแต่หมูพันธุ์อื่นไปไม่แน่บางทีคนอาจจะกลายเป็นอื่นก็ได้มีทั้งเจ๊ก จีน ไทย ลาว
ไม่รู้ว่าไปทางไหน มันเปลี่ยนไปหมด พวกฝรั่งเข้ามาแต่ละครั้งหลายหมื่นเอาทิ้งไว้ (เด็กลูกครึ่ง)
แผ่ขยายกันไปกระจัดกระจาย ความเห็นต่างๆ ก็ค่อยเปลี่ยนไปๆ เราทั้งหลายชอบตื่นเต้น
เห็นอะไรก็ตื่นเต้น เช่น หยูกยาเป็นตัวอย่าง อาตมาไปเมืองนอกอยากฉันยาประจำบ้านเขาไม่มี
ถ้าไม่สบายเขาไปที่โรงพยาบาลให้แพทย์ตรวจหมอเขียนใบสั่งยาให้ เขาจึงซื้อยามากิน
แต่แถวบ้านเรามีเงินในกระเป๋าซื้อกินเอง ยาทัมใจ ยาปวดหาย ถ้าปวดเมื่อซื้อกินเลย เก่ง
คนไทยเราตายไม่เหลือ แต่พวกฝรั่งยาเขาไม่ซื้อกินเองเขากลัว ยาเป็นของมีพิษ
ไม่ใช่ว่าดีอย่างเดียว บางคนอยากอ้วนกินจนตัวฉุ ทุกวันนี้จึงเป็นเหตุให้เกิดอันตราย
เพราะไม่รู้เรื่องอะไร เจ็บปวดเล็กๆ น้อยๆ กินยาเลย แก้ปวดสักหอก็หาย กินไปนานๆ
หอหนึ่งไม่หาย เอาสองหอดีขึ้นสักหน่อย พอแก้ได้ อีกหลายปีต่อๆ มา 2 หอไม่ไหวแล้ว ต้องเอา
3 หอถึงจะดีขึ้นหน่อย อีกหลายๆ ปีต่อมาไม่ไหวเอา 4 เลย แล้วก็เอาวันละ 5,6
หอเลยเถิดเลยทีนี้ มันก็เลยเกิดอันตรายแก่รางกาย

ฉะนั้นเรื่องศีลธรรมพวกเรานี้ห่างไกลมาก คุยเรื่องศีลธรรมนี้เก่ง พอคุยไปคุยมา
กลับพูดว่า “ดีอยู่แต่ผมทำไม่ได้” พูดไปทำนองนี้ ถ้าไปสอนก็พูดว่า “ผมรู้อยู่ แต่ผมยังไม่เอา”
ไม่รู้ว่าเมื่อไรจะเอา ให้พวกเราไปพิจารณาดู วันนี้ก็ต่างจากวานนี้
พรุ่งนี้มะรืนนี้ก็ต่างจากวันนี้วันนี้เป็นคนอย่างหนึ่ง พรุ่งนี้เป็นคนอีกอย่างหนึ่ง
วันต่อไปก็เป็นคนอีกอย่างหนึ่งคือมันแก่ไปๆ ไม่ใช่คนๆ เก่านะ เมื่อวานนี้เป็นคนเก่า
พอข้ามวันมาเปลี่ยนเป็นคนใหม่ ถ้าไม่เป็นคนใหม่มันจะแก่ได้หรือ
มันก็เหมือนเดิมซิถ้าเป็นคนเก่า อันนี้มันเป็น เราไม่ได้พิจารณาดูการเปลี่ยนแปลงของมัน
มันผ่านมาเรื่อยๆ วัน เดือนปีเก็บเราไปเรื่อยๆ ความเจ็บความแก่มันเปลี่ยนมาทุกระบบ
เราไม่รู้อะไร แต่เราไม่ค่อยรู้จัก พระพุทธองค์ท่านสอนว่าให้พิจารณา “วันคืนล่วงไป ล่วงไป
บัดนี้เราทำอะไรอยู่” ท่านให้หมั่นเตือนตัวเอง ถามตัวเองเรื่อยๆ แต่พวกเราสงสัยไม่ได้ถามละมัง
ตั้งแต่เข้ามานี่ระลึกถึงความตายบ้างหรือเปล่า?
คงจะคิดหาแต่ความเป็นละมังความตายตั้งแต่เช้ามาจนถึงบัดนี้ คงจะไม่คิดสักที
นี่มันเป็นเรื่องอย่างนี้ ฉะนั้นพระพุทธองค์ท่านให้มีสติและให้พิจารณา
ให้ทันเวลาอย่าให้สายเกินไป ถ้าสายเกินไปแล้วมันจะหลง

เมืองไทยเราถ้ามีธรรมะมันจะอบอุ่นดี
อบอุ่นมากถ้าเป็นเมืองอื่นกับเมืองไทยเรามันต่างกัน เมืองไทยเราเลี้ยงลูกแล้วก็เลี้ยงหลาน
แล้วก็เลี้ยงเหลน เมืองนอกเขาเลี้ยงแต่ลูกเท่านั้น มันพอคุมตัวเองได้เขาก็ปล่อยให้เป็นอิสระ
แต่พวกเราลูกไปอยู่ไหนก็ต้องเป็นห่วงเป็นใยมาก แต่เขา(ฝรั่ง) ถ้าแก่แล้วก็อยู่ 2
คนตายายเท่านั้นหรือกับแมวกับสุนัข สุนัขลูกจะไปไหนเขาไม่ห่วง ได้ให้วิชาความรู้แล้ว
แต่พวกเราวุ่นวายมาก ถ้ามองมาดูทางบ้านเราแล้วทุกข์มาก
ต้องอยู่รวมเป็นกลุ่มเป็นก้อนแย่งกันกิน ทุกข์ ตกนรก ไม่หยุดสักที แต่เขาเปลื้องความทุกข์ออก
ลูกหญิงลูกชายพอบรรลุนิติภาวะแล้วเขาปล่อยให้เป็นอิสระเลย จะไปอยู่เมืองไหน
รัฐไหนก็ช่างเขาไม่ห่วง จะไปเป็นครูเป็นอะไรก็ตาม มีลูกมีผัวก็ตาม เลิก
คุณกับฉันเลิกกันเท่านั้นพอ ไม่ต้องเป็นหนี้เป็นสินกัน พอแม่ก็แยกไปอยู่ต่างหากซะ สบาย
แต่พวกเราดมตั้งแต่กันจนถึงหัวไม่เลิกสักที(ดมลูกหลงลูก)
ผลสุดท้ายมันทำเราให้น้ำตาตกแล้วมันก็หนีไป

ประเพณีของเราถ้ามีศีลธรรมมักจะอบอุ่นมากแต่พวกเขา(ฝรั่ง)
แก่มาก็เข้าโรงพยาบาล(สถานสงเคราะห์คนชรา) ไม่อบอุ่นแน่ถ้าเป็นอย่างนี้
ถ้าไปพูดศีลธรรมให้ฟังไม่ได้ เมืองนอกถ้าไปพูดเรื่องเกิด แก่ เจ็บ ตาย เขาอยากจะลุกหนี
คือเขาไม่อยากตาย เขาไม่อยากแก่ เขาไม่อยากเจ็บ เขาไม่อยากฟัง
เขาอยากหนุ่มอยู่เรื่อยๆไปคนแก่เขาถ้าหนังเหี่ยวย่น
เขาก็ไปผ่าตัดออกเย็บเข้าใหม่ให้ตึงขึ้นเหมือนหน้ากองเพลเลยแหละ
เย็บไปเย็บมาเหลือแต่หนังหุ้มกระดูก ยิ่งเลวร้ายกว่าเดิมไปอีก
เอาสีแดงสีดำทาไว้แต่งไว้ยังกับเปรต
ยิ่งร้ายกว่าเดิมอีกแต่งใหม่มันก็ไปไม่ไหวเพราะมันเป็นอย่างนี้
ถึงว่าพวกเราพอระลึกได้ก็ให้ระลึกถึงตัวเอง เกิดมามันก็ทุกข์ยากอย่างนี้แหละ
เพราะมันไม่ใช่พระนิพพาน จะหาความสบายไม่มีหรอก
ถ้ามันยุ่งมันยากก็ปลอยก็วางมันซะมันถึงจะได้ความสบาย “ชั่งหัวมันเถอะ ปล่อย”
ว่าอย่างนี้มันจึงจะสบาย
ถ้าจะไปเลี้ยงลูกเลี้ยงหลานเลี้ยงเหลนให้มันใหญ่ให้หมดอย่างนี้มันก็ไม่ไหวแล้ว
โลกมันเป็นอย่างนี้

ขอบคุณที่มาข้อมูล